

Begynnerguide for DV-redigering med Adobe Premiere 6.X

Av: Klaus R. Andreassen

Dato: Oktober 2001

Innledning

Digital videoredigering har lenge vært forbeholdt det profesjonelle markedet. Her har det vært brukt skreddersydde redigeringsystemer, med samme pris som en ny bil. Nå kan samme jobben gjøres på din PC og den behøver heller ikke være den kraftigste!

Det som skiller en dyr (rask) og en billig (tregere) PC, er tiden det tar å render (behandle) filmen.

Det finnes mange programmer til PC og Mac som gjør jobben bra, men jeg sverger til programmet til Adobe, Premiere 6.

Grunnen til det er at jeg som mange andre har brukt Adobe programmer fra før, og har blitt fortrolige med dem. En annen fordel er at Premiere jobber direkte mot andre Adobe programmer. Premiere har en funksjon som heter *Edit Original*, som lar deg redigere for eksempel ett *Photoshop* bilde/tekst direkte fra *Timelinen* (redigeringslinjen). Totalt sett danner denne integrasjonen grunnlag for en meget kraftig og lett anvendelig redigeringspakke, som lar meg omgjøre timer med råopptak til spennende og morsomme filmer.

En av de billigste Premiere 6 redigeringspakkene er DV200 fra Pinnacle systems. Prisen ligger mellom 4000-5000 kroner.

Dette er den første av flere Premiere 6 guider.

Denne delen for seg hvordan man setter opp Premiere, henter inn filmen fra kameraet, enkel redigering og hvordan man "sender" filmen tilbake til kameraet.

Jeg vil belyse enkelte problemer og vil komme med tips fortløpende. Tipsene vil skrives i blått. Disse bør følges etter som de er løsninger på problemer jeg tidligere har hatt!

Jeg vil etter hvert komme med flere Premiere guider, hvor jeg går litt dypere i materien.

PC oppsett

Systemkrav Windows:

- Intel® Pentium® -prosessor (@ 300 MHz)
- Microsoft® Windows® 98, Windows 98 Second Edition, Windows 2000, Windows Millennium eller Windows NT® 4.0 med Service Pack 4
- 32 MB RAM (128 MB anbefales)
- 85 MB tilgjengelig harddiskplass for installering (40 MB for applikasjonen)
- 256-fargers videoskjermkort
- Harddisk med stor kapasitet eller diskarray

Tilleggskrav for DV:

- Microsoft DirectX-kompatibelt IEEE 1394-grensesnitt
- Microsoft DirectX-kompatibelt videoskjermkort
- Harddisk med stor kapasitet eller diskarray (jevn overføringshastighet på 5 MB/sek)
- For innebygd DV: Windows 2000, Windows 98 Second Edition eller Windows Millennium påkrevd

Tilleggskrav for tredjeparts videokort:

- Adobe Premiere-sertifisert videokort

Systemkrav Macintosh

- PowerPC®-prosessor
- Mac OS-programvare versjon 9.0.4
- 32 MB tilgjengelig RAM (128 MB anbefales)
- 50 MB tilgjengelig harddiskplass påkrevd for installering
- Apple QuickTime™ 4.1.2 Mac OS X support

Tilleggskrav for DV:

- PowerPC-prosessor (@ 300 MHz)
- Apple Firewire 2.4
- QuickTime-kompatibelt Firewiregrensesnitt (IEEE 1394)
- Harddisk med stor kapasitet eller diskarray (jevn overføringshastighet på 5 MB/sek)

Min maskin

Min maskin er bygd opp over tid og er pr i dag gammeldags.....

Men den er god nok og er stabil som ett fjell, noe som er enormt viktig!

Maskinvare	
Hovedkort	Asus A7v (re.1.02) Bios v.1007
Proseszor	AMD Duron 600@858MHz
RAM	512 MB Apacer PC133 SDRAM
Harddisker	IBM ATA100 45 GB, 7200 RPM (C:/../Premiere)
	IBM ATA100 60 GB, 7200 RPM (video)
Programvare	
Operativsystem	Windows 2000 Pro SP2 *
Applikasjoner	Premiere, Photoshop, Illustrator

*Etter min mening er det kun Windows 2000/XP (av Windows operativsystemene) som egner seg til videoredigering.

Dette fordi 2000/XP har i tillegg til Fat 32 filsystemet (måten hard disken er organisert på) ett filorganiseringssystem til, NTFS.

Dette har store fordeler fremfor Fat 32 når det gjelder videoredigering, som for eksempel er det ingen grense på filstørrelsene.

Med det mener jeg at du kan lage en AVI-fil (videofilformatet Windows bruker) som er på større enn 4 GB som igjen tilsvarer ca. 18 minutter med video.

Dermed har man muligheten til å capture hele videoopptaket til en fil, og etter at videoen er ferdigredigert kan den lagres som en AVI-fil.

Oppstart/Programinnstillinger

Etter at programmet er installert, gå inn [her](#) og last ned de siste oppgraderingene (v6.01) til programmet. Dette løser mange av problemer jeg og andre hadde i begynnelsen.

En annen ting er at skjermopløsningen bør være så høy som mulig, jeg bruker 1280x960.

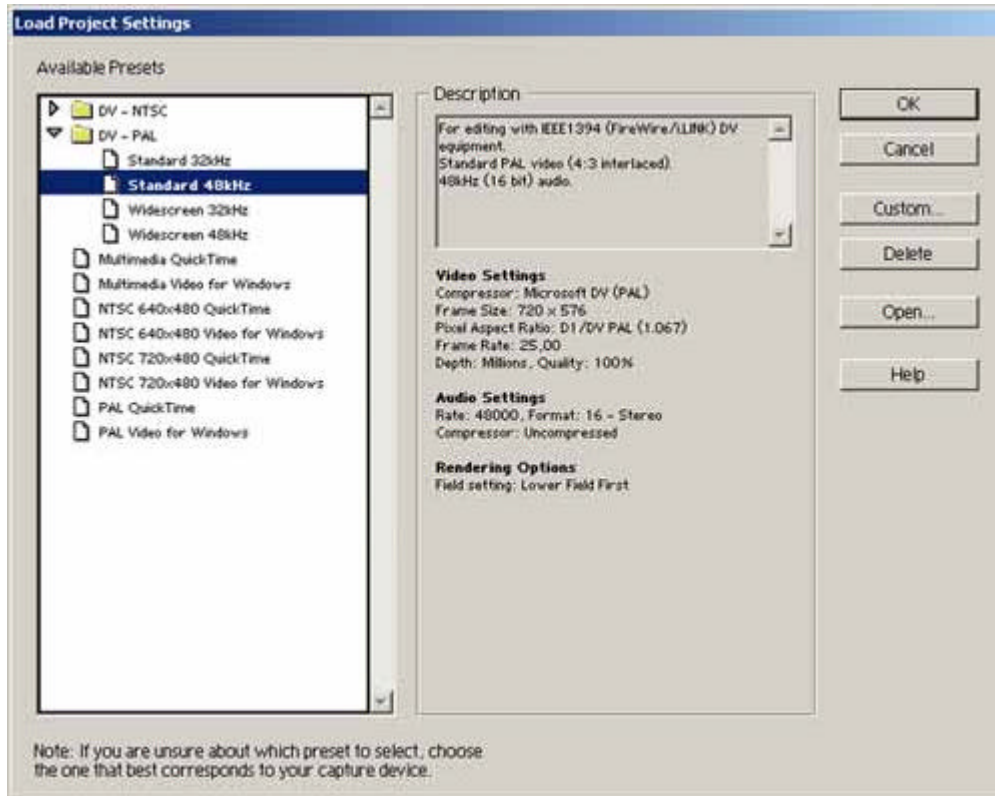
Grunnen til dette er at du får mer på skjermen og det blir lettere å holde oversikten.

Ideelt sett er det best med to skjermer, noe som fungerer helt perfekt med G400 kortet mitt fra Matrox.

Hvis du starter opp programmet for første gang får du spørsmål om du vil redigere i, *Singel Track* eller dobbel (*A/B Track*) mode.

Forskjellen er om du ønsker å redigere på ett eller to *videotracks*. To *Tracks* redigering gir en bedre oversikt og er helt klart å anbefale.

Når programmet startes opp kommer det fram en meny (*Load Project Settings*) som ser noe slik ut:

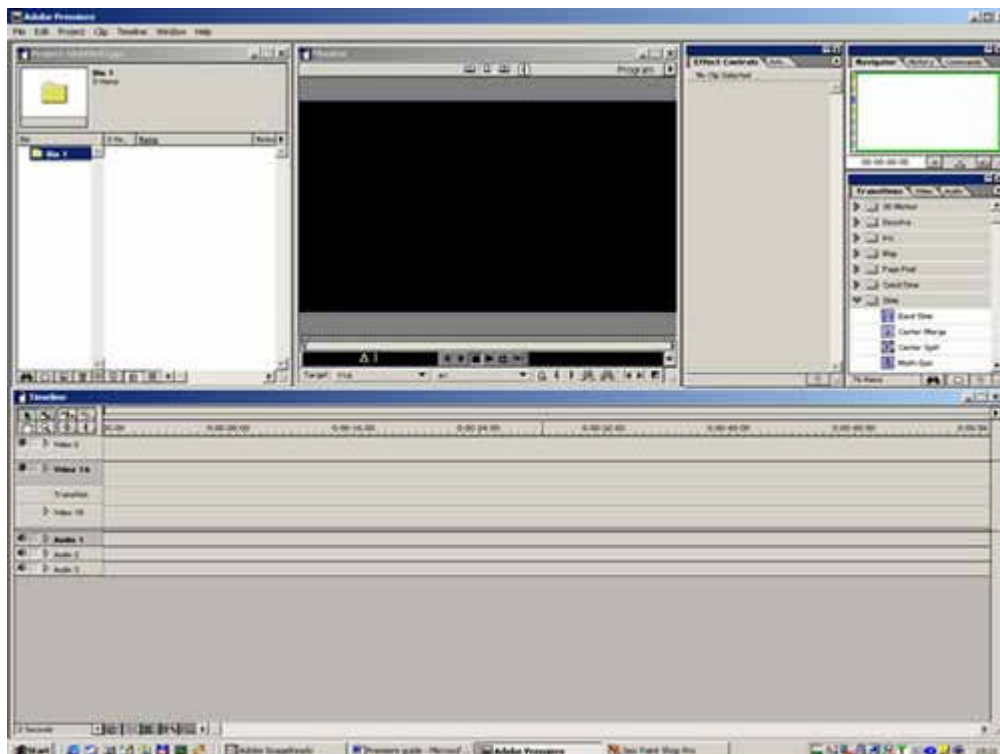

Det er i denne menyen du skal velge hvilke type prosjekt du skal jobbe med. Det er to mapper tilgjengelig, en for NTSC (USA) og en for PAL(Europa).

Begge inneholder ferdige maler/oppsett man kan velge, vi skal bruke de som ligger i PAL-mappen. Hvilken du skal bruke kommer an på om du har filmet i Widescreen (16:9) eller i 4:3 formatet, og hvor mange Bit lyden er spilt inn i. 16 Bit er best!

Jeg filmer stort sett i 16:9 modus og med 16 Bit, derfor velger jeg *Widescreen 48 kHz*. Om du har filmet i 4:3 velger du *Standard 48kHz*. Dobbeltklikk på valget eller merk det og trykk Ok.

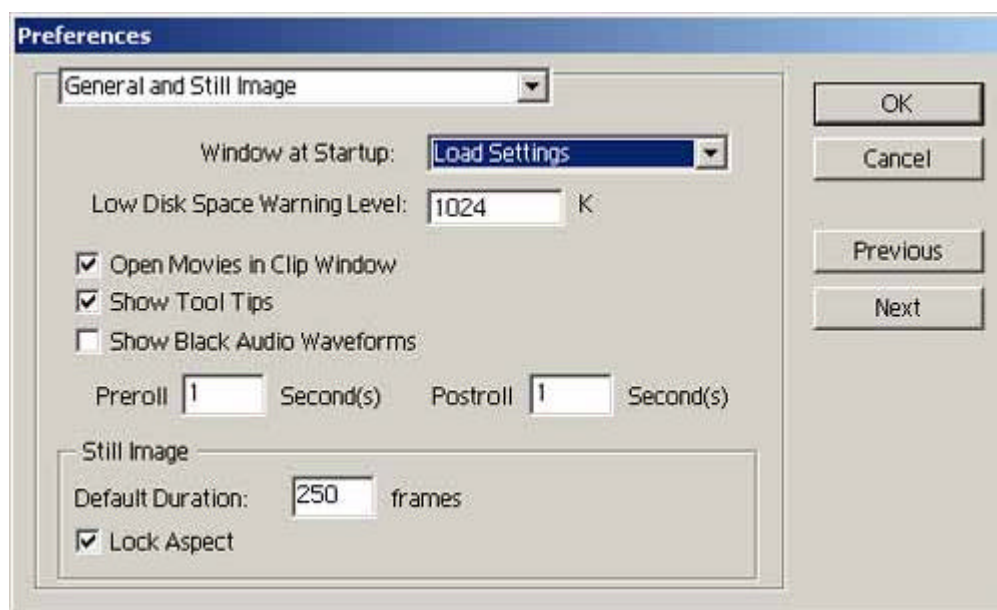
Deretter vil skjermbildet se noe slikt ut:

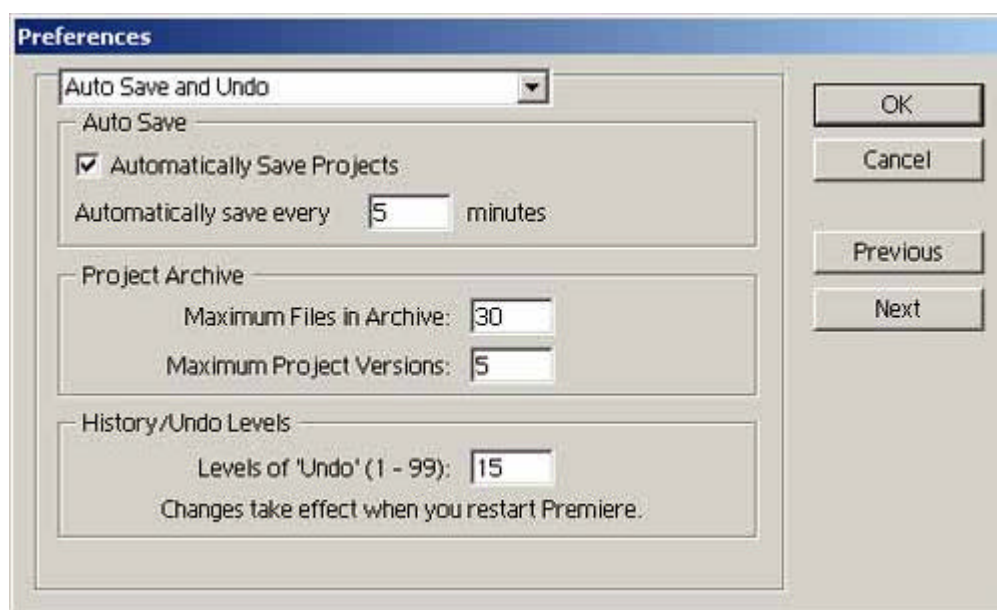
Hvis du valgte enkel redigering, gå opp på menyen og velg *Window>Workspace*. Her kan du velge ferdiginnstilte "arbeidsbord" som er optimert for redigering (enkel eller dobbel), pålegging av effekter og audioredigering. Velg *>A/B-Editing*. Nå skal skjermbildet være likt bildet ovenfor.

Nå skal vi stille inn Premiere med de innstillingene som er best, velg de samme innstillingene jeg har gjort. Etter som dette er en stor feilkilde, vil jeg gå igjennom denne delen nøye. Gå opp på menyen og velg *Edit>Preferences>General and Still Image*.

Da kommer det opp en meny som ser slik ut:

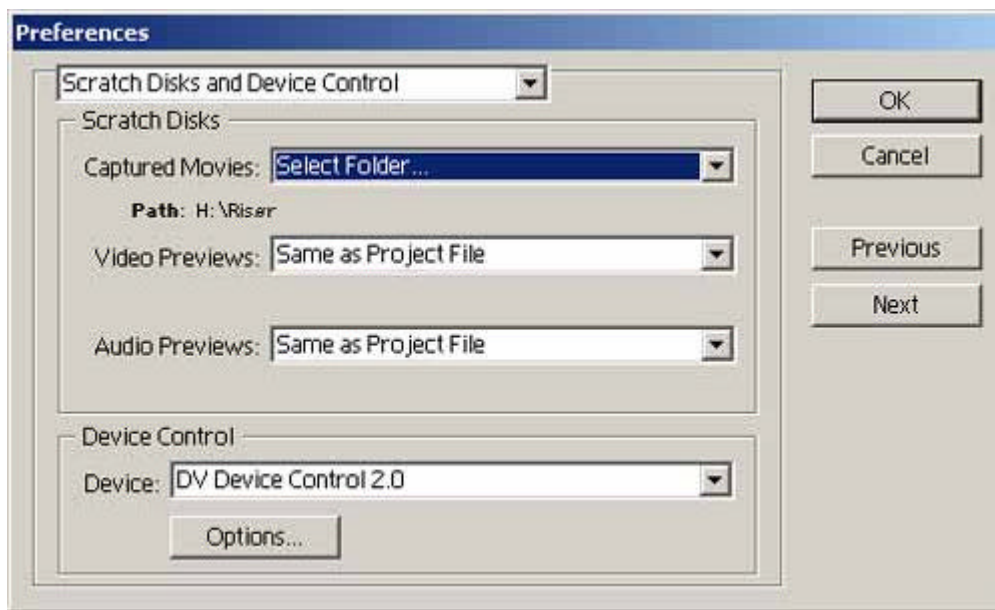

Dette er standard innstillingene og de skal være slik de er. Trykk så på *Next* for å få frem neste meny. Den ser slik ut:

Her er det viktig å huke av for *Auto Save*, etter som det er lett å glemme å save prosjektet med jevne mellomrom. Her snakker jeg av erfaring... Crappy å miste mange dagers arbeide.

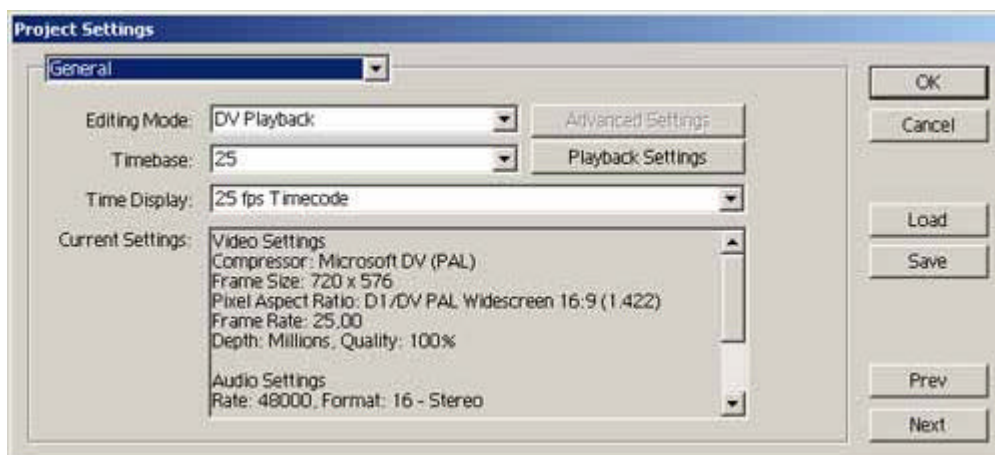
Trykk så på *Next* for å få frem neste meny. Den ser slik ut:

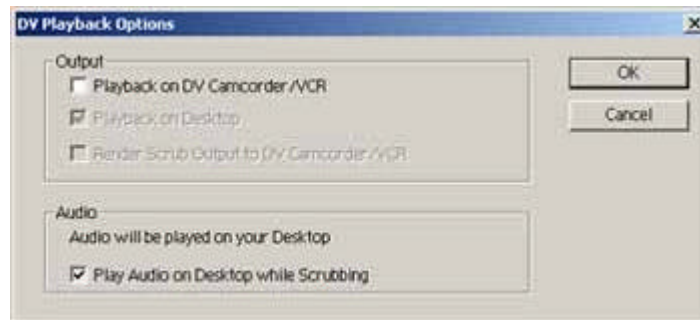
Her skal du velge hvor videoklippene du henter inn skal lagres. Lag en ny mappe som heter det samme som for eksempel turen. Jeg har kalt mappen Risør. Så lager du en ny mappe under den igjen til videoklippene. Mappen min heter: *videoklipp*

Tips! Ikke legg filene på samme hard disk som programmet. Det beste er å ha en egen disk (også innstilt som Master på Secondary ATA 100 port/UDMA66) som filene plasseres på. I verste fall kan filene legges på en egen partisjon, men det er ikke å anbefale.

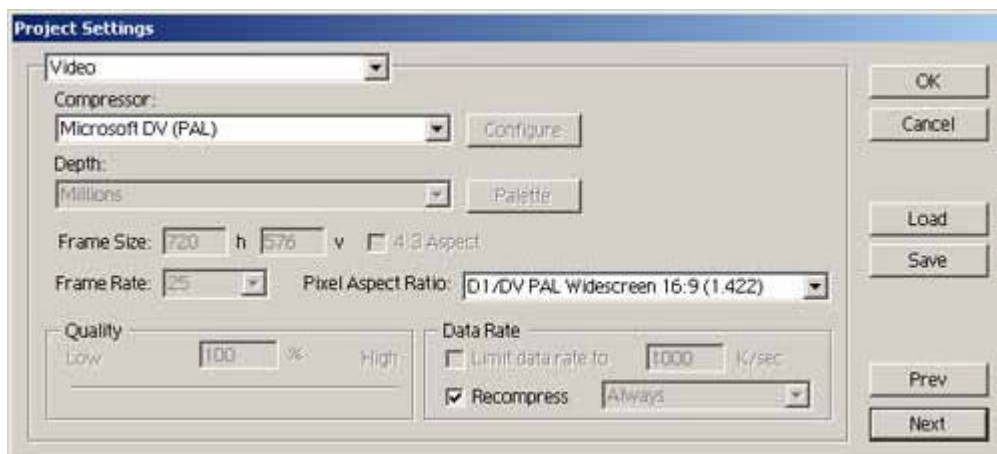
Trykk så *Ok*. Dermed var de generelle programinnstillingene klare. Så skal vi gjøre noe med prosjekt innstillingene. Gå opp på menyen og velg *Project>Project Settings>General*. Du får da frem en meny som ser slik ut:

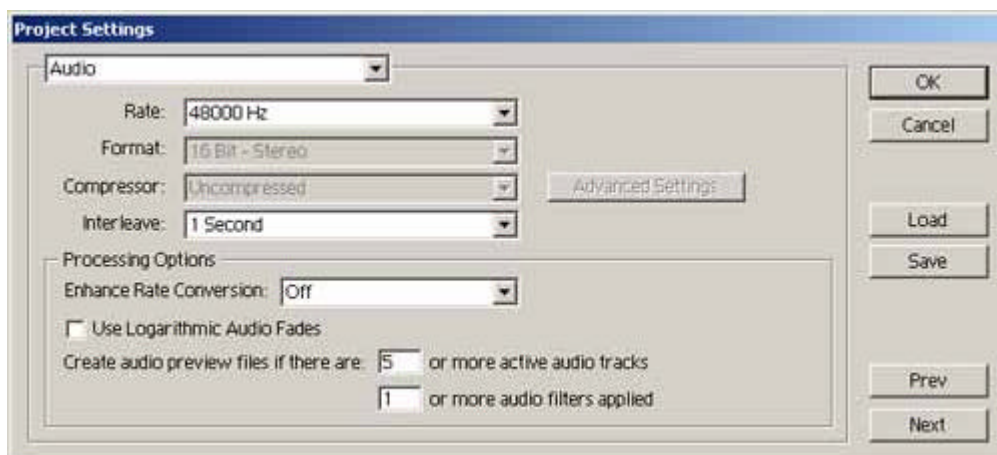
Her ser du innstillingene for *Widescreen 48 kHz* malen du valgte i *Load Project Settings* menyen. Nå skal du trykke på *Playback Settings*, da kommer det frem en liten ny meny, den ser slik ut:

Her skal det kun være huket av på *Playback on Desktop* og *Play Audio on Desktop while Scrubbing*. På denne måten sparer vi CPU kraft. Trykk så på *Next* for å få frem neste meny. Den ser slik ut:

Hvis du ikke har valgt 16:9 formatet, men 4:3 vil det i *Pixel Aspect Ratio* feltet stå: *D1/DV PAL (1,067)*. Recompress skal være huket av og innstilt på *Always*. Denne sørger for at eventuelle bilder og lignende blir i samme "format" som filmen. Trykk *Next* for å få frem neste menybilde, som ser slik ut:

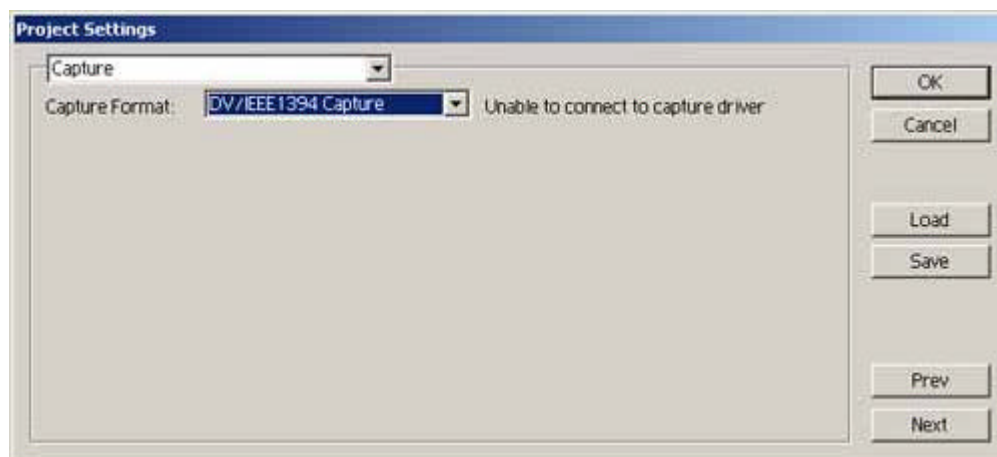

Her skal du ikke gjøre noen ting, men når filmen skal tilbake til kameraet eller lagres som en fil MÅ du sette *Enhance Rate Conversion* til *Best*. Ellers vil tale - og musikkkvaliteten bli dårlig.

Trykk så *Next* for å få frem neste menyvindu, som ser slik ut:

Her skal du huke av *Optimize Stills*. Trykk på *Next* for å få frem neste og siste bilde:

Her vil du ikke få frem noe hvis kameraet ikke er slått på eller ikke koblete til PC'n. Uansett så trenger du ikke gjøre noe. Trykk *Ok*. Da er vi ferdige med prosjektinnstillingene og klare til å begynne å hente inn filmen.

Hente inn filmen (Capture)

Dette er en meget krevende prosess fordi jo nøyere man er, desto lettere er det å redigere filmen. Det som også er meget viktig er å ha god struktur i videoklippene. Med hundrevis av klipp er det lett å gå i surr og dermed bruker man mye lengre tid på å finne klippet senere.

Klippene bør ligge i en egen mappe under hovedemnemappen.

Hos meg ligger klippene plassert slik: *Risør/videoklipp/*. Prosjektfilene ligger under *Risør* mappen og videoklippene under *videoklipp* mappen.

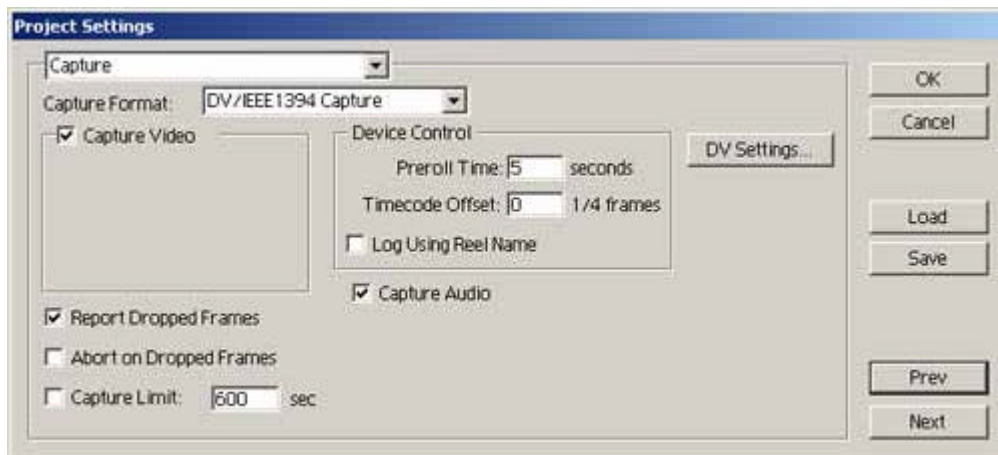
Da er det bare å slå på kameraet, de fleste kameraene skal stå i *Play* modus. Så går du opp på *File>Capture>Movie Capture*. Da skal du få opp ett bilde som ser slik ut:

Det er dette bildet du styrer kameraet i fra, dvs. at du ikke skal røre kameraet, men bruke knappene her som en fjernstyring.

Nå skal du trykke på *Edit* knappene og du vil da:

1. Få opp en meny (kameraet må være tilkoblet og slått på!). Med de innstillingene som skal være huket av skal det se slik ut:

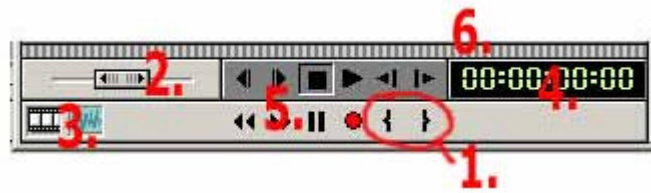

Få opp en meny du har sett før.

2. Her skal du trykke på *Device Control* > *Options ...*. Da kommer det opp ett nytt vindu, her skal du velge de innstillingene som samsvarer med ditt kamera. Når jeg har valgt de innstillingene som trengs ser bildet slik ut:

Så til hvordan man betjener kameraet fra PC'n. Symbolene er de samme som på alle videospillere og de virker på samme måten.

Før du trykker på REC. bør du prøve å styre kameraet fra "panelet".. Når du skal stoppe er det raskere å bruke Pause-knappen.

Virkemåten til knappene er som følger:

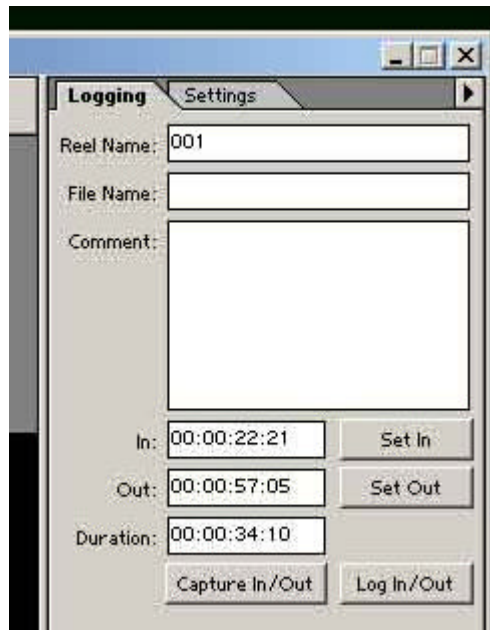
- 1. Disse 2 setter start (*Set In*) og stopp (*Set Out*) punktet for klippet. Når du har funnet ut hvor du vil begynne klippet, trykker du på den til venstre og den til høyre hvor du vil at klippet skal stoppe.
- 2. Dette er en spole funksjon og drar du den til venstre, går kameraet i REW, til høyre er da FRW.
- 3. Her velger man om du både skal hente inn lyd og bilde, eller bare en av dem.
- 4. Telleverket, som viser det samme som telleren på kameraet.
- 5. De vanlige stopp, start med mer. Funksjonene.
- 6. Spolefunksjon. Når du har funnet omtrentlig hvor du skal begynne klippet, kan du klikke på den lange "streken" å holde museknappen nede. Kameraet spoles *Frame for Frame* den veien du drar musen. Du kan også bruke Pil-tastene på ditt tastatur.

Da er det bare å begynne!

Det lønner seg å se igjennom hele filmen ett par ganger, da er det letter å danne seg ett bilde om hvordan man kan sette sammen scenene, på best mulig måte. Dette er en tidkrevende prosess som krever nøyaktighet.

[Tips! Hent inn \(capture\) råopptaket til pc'n i flere godt navngitte filer, inndelt etter scener.](#)

Når du har merket av *Start* og *Stopp* stedene, trykker du på Menyene *Logging*, øverst i høyre hjørne. Da kommer det frem et nytt utseende på menyen (på høyre side), som ser slik ut:

Her ser du hvor Premiere har satt start (*In*) og stopp (*Out*) "merker". Når du trykker på *Capture In/Out* spoler programmet selv tilbake til *Set In* punktet og henter inn denne filmbiten, opptaket stopper automatisk og det kommer opp med en NavnBox som ser slik ut:

Her skal du skrive inn navnet på klippet.

PS! Husk å sette et nummer etter navnet. Premiere høyner tallet med en for neste klipp. Trykk så *Ok*. Hvis neste klipp skal fortsette på samme sted som det forrige sluttet trykker du nå på *Set In*.

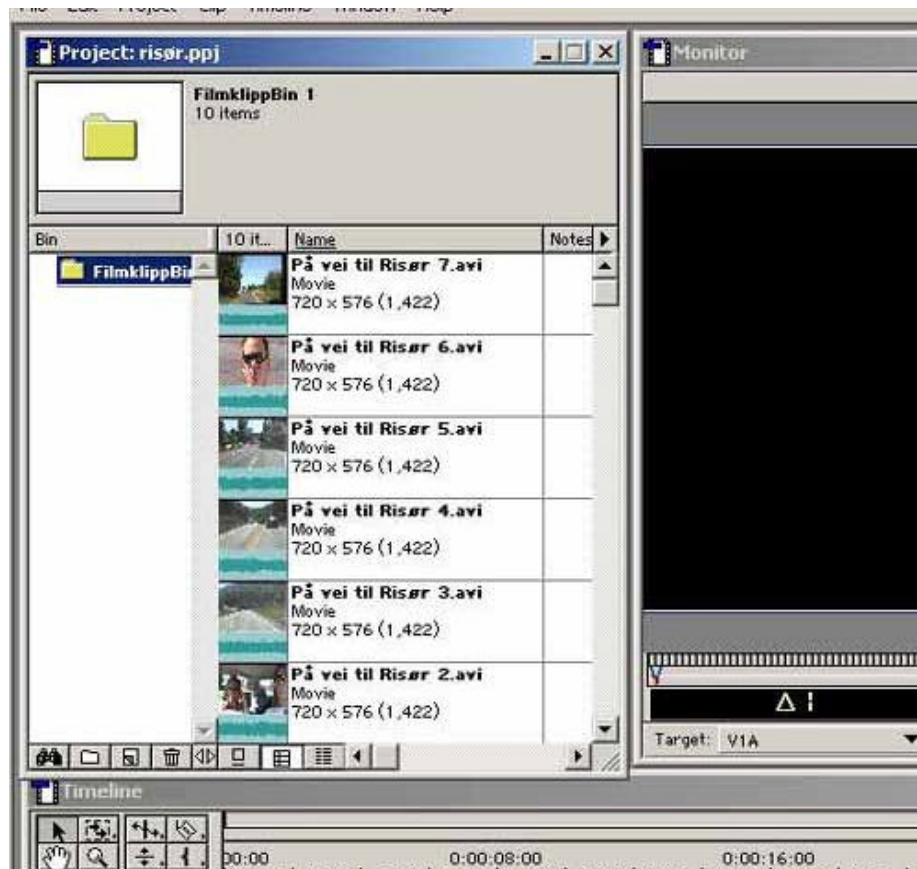
Tips! Oppkall klippet med ett navn du kjenner igjen.

Denne prosessen skal du gjenta til du har hentet inn hele filmen.

Vi sees om noen timer!

Ferdig?

Når du er ferdig å hente inn klippene, har de lagt seg automatisk i den mappen du har opprettet og de legger seg automatisk i *prosjektmappevinduet* øverst til venstre på redigeringsbildet, slik:

Ok, da er vi klar til å begynne redigeringsprosessen.

Redigere filmen

Nå skal filmen redigeres. Alle klippene du hentet inn tidligere (ca. 2-4 timer siden) ligger nå listet i *Prosjekt window*. Dette er det vinduet som ligger øverst til venstre og hos meg heter dette vinduet: *Project: risør.ppj*

Det bildet du ser, er første *Framen* i klippet.

Nå skal filmklippene "legges" på *Timelinen*, dette kan gjøres på to måter. Den ene er å dra ett og ett klipp fra *Project* vinduet ned til *Timelinen* eller lage ett *Storyboard* for prosjektet, den siste metoden er helt klart å anbefale.

Man kan jo tenke seg at man har for eksempel har 100-400 klipp (noe som er helt vanlig) og skal legge disse på redigeringslinjen (*Timeline*). Man ønsker samme legde på overlappingen med mer og... Du skjønner hva jeg mener etter hvert!

Vi gjør som følger. Gå på hovedmenyen og velg *File>New>Storyboard*.

Da får du frem ett bilde og trykker du på høyre musetast og velger *Storyboard Window Options*, da vil det se slik ut:

Her skal du velge størrelsen på filmklippene, jeg liker å bruke den nest minste etter som den lar flere klipp vises. *Storyboardet* kan utvides ved å dra i en av kantene.

Nå skal du ta og legge alle klippene i den rekkefølgen du vil ha. Det gjør du ved hjelp av å dra og slipp metoden.

Når bildene til slutt er plassert på *Storyboardet* vil det se noe slikt ut:

Her ser du klippene ligger plassert i den rekkefølgen jeg ønsker.

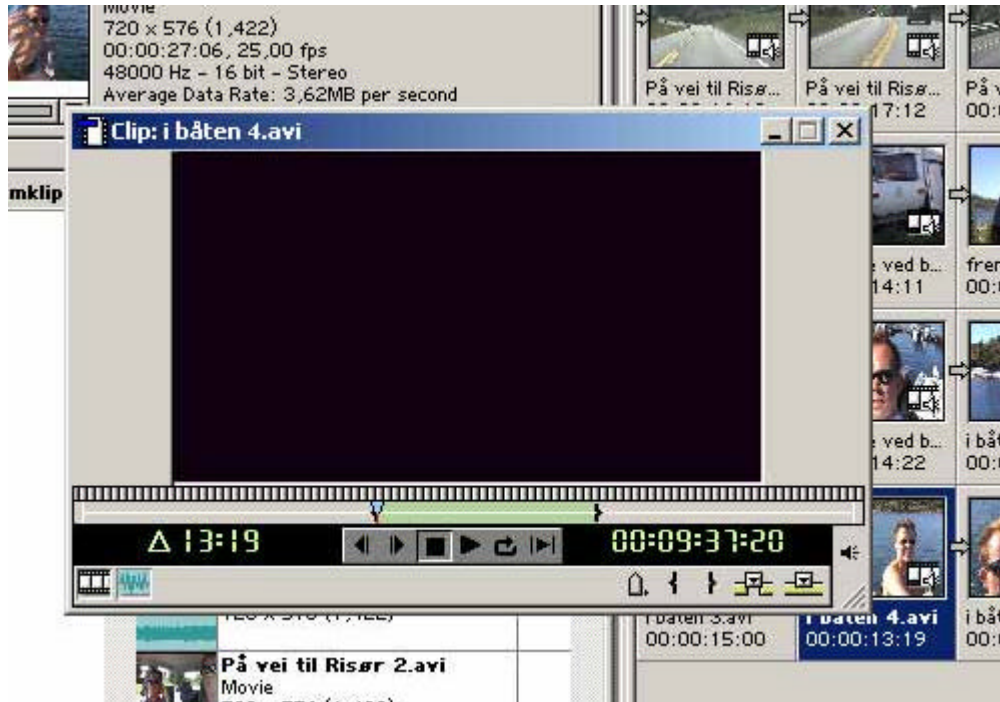
Klippene legger seg automatisk i rekkefølge (etter pilens retning) og det hele ser egentlig ganske oversiktlig ut.

Når alle bildene er utplassert, ser du over boardet og flytter på bilder, eventuelt sletter de som ikke passer. Flytting skjer også ved "dra og slipp" metoden, ta tak i ett og dra det dit det skal flyttes til.

Etter at rekkefølgen er bra, skal man begynne å grovredigere klippene. Det gjøres ved at man dobbelklikker på hvert enkelt klipp og setter én start (*In*) og ut (*Out*) merke (*Point*), etter samme prinsippet som når man hentet inn klippene (*Captured*) klippene.

Når du dobbelklikker på et klipp kommer det opp videoeditoringsvindu, som ligner litt på *Monitor* vinduet plassert midt på skjermen (redigeringsbildet).

Bildet kan minskes ved å dra i en av sidene/hjørnene og ser da noe slikt ut:

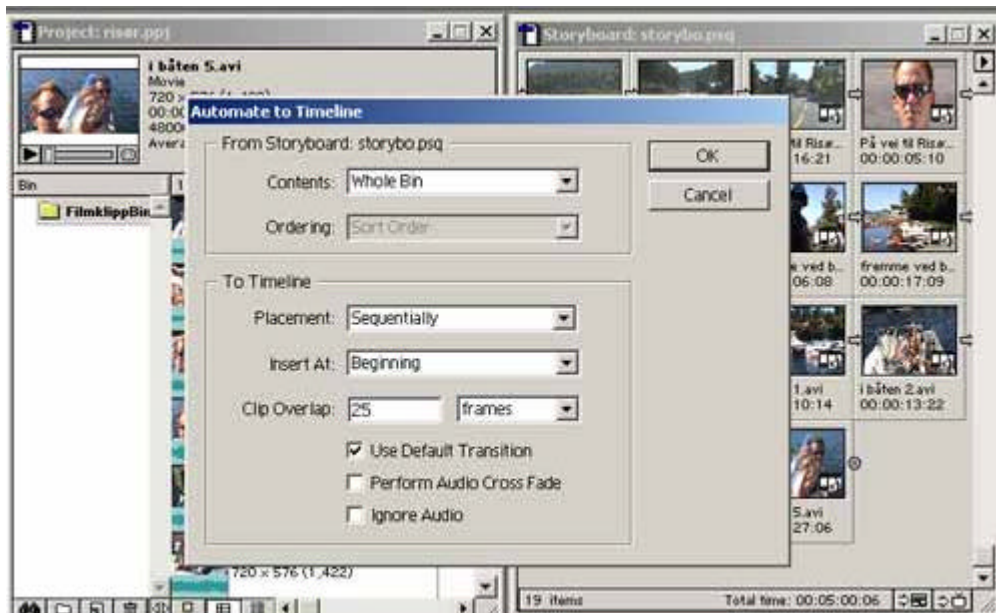
Du betjener knappene på samme måte som tidligere. "Å Dra" filen dit du vil at den skal begynne og legg inn én start (*In*) merke. Gjør det samme der du vil at klippet skal slutte, men sett inn ut (*Out*) merket.

Når du er ferdig med ett klipp, lukker du det bare.

Tips! Her er det stor fordel å bruke piltastene, slik at du kan hoppe Frame for Frame forover eller bakover.

Når alle klippene er ferdigbehandlet, er vi klare for å flytte dem ned til Timelinen. Da skal du trykke på en knapp som heter *Automate to Timeline*. Den knappen ligger nede nest til venstre på *Storyboardet*.

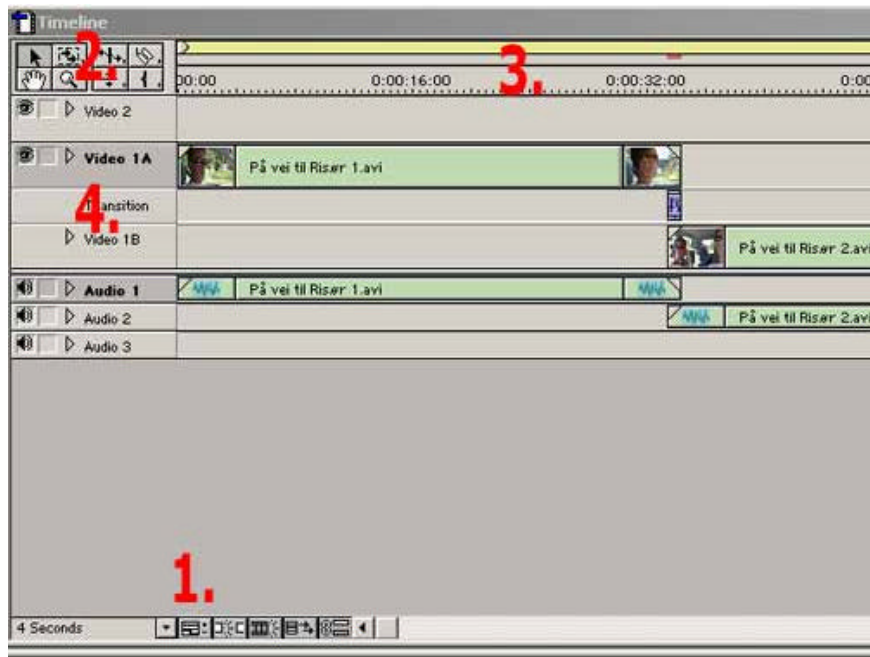
Du vil da få opp et bilde som ser slik ut:

Her kan du velge om hele *Storyboardet* skal legges ned på redigeringslinjen, hvordan dem skal plasseres, om de skal plasseres fra begynnelsen, hvor mye vært klipp skal overlappe hverandre, om lyden skal være med eller ikke og om hvilken overgangseffekt du vil bruke.

Etter som vi ikke har noen klipp fra før, kan de plasseres fra begynnelsen. Vi velger en overlapping på 25 *Frames* og setter Premiere til å bruke den standard innstilte overgangen. Oftest er det noen klipp vi ikke ønsker en overgang på, men det retter vi opp etterpå. Velger du *Perform Audio Cross Fade*, mikses også lyden mellom klippene. Jeg liker å gjøre det senere, men du kan huke den av. Du sparer deg dermed for litt arbeid og kan eventuelt forske på det senere.

Trykk så *Ok* og klippene overføres til *Timelinen*. Klippene er nå overført og *Timelinen* vil se noe slik ut (bildet er et utsnitt fra venstre side og ut):

Videoklippene ligger på *Video Track 1* og *2*, med en videoovergang på *Transition Tracket* plassert i mellom dem.

Lyden ligger plassert på *Audio 1* og *2*, der den ene overlapper den andre.

Så en forklaring på redigeringsknappene med mer.

Redigeringen av filmen foregår i hovedtrekk ved hjelp av betjeningen som er nummerert fra 1 til og med 4.

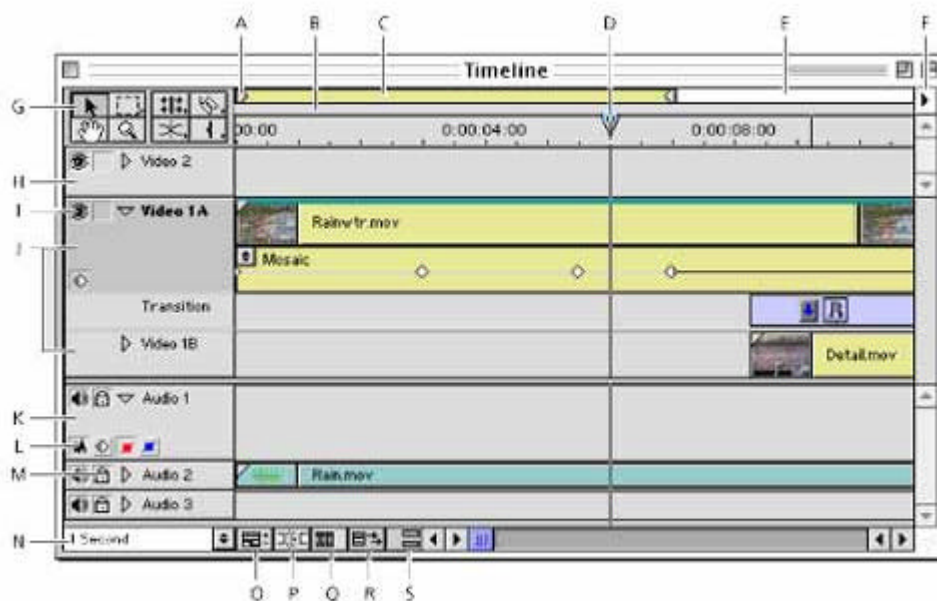
Funksjonen til dem er som følger:

1. Her velger du hvilken *Time Zoom* du ønsker *Timelinen* skal vises i, den velges ved å trykke på trekanten som peker nedover.
Ved finredigering setter du den lavt (få *frames/sekunder*) og høyt (mange *frames/sekunder*) for å få noe bedre oversikt.
Knappene til venstre for *Time Zoom* knappen, velger du hvordan klippene skal festes til *Timelinen*.
2. Her er arbeidsverktøyet du for det meste bruker når du redigerer.
Holder du musen over hver enkelt knapp, får du en forklarende tekst om funksjonen. På fem av dem er det også mulig å bytte til en annen knapp.
Du ser at de har en liten trekant-pil plassert nede til høyre. Trykk ned museknappen på en av dem og du ser de nye funksjonene komme frem.

Tips! Du kan eventuelt åpne opp Hjelp funksjonen i Premiere for å få en forklaring på knappene i detalj.

3. Trykker du ett sted på denne linjen, flyttes redigeringsmarkøren dit og den *Framen* markøren merker, vises i *Montor* vinduet.
Hvis du eventuelt deler klippet, skjer det her.
4. Her velger du hvilke videoklipp/lydklipp som skal vises, eventuelt låses til *Timelinen* (redigere klipp på dette *Tracket* er da umulig) og hvilke som skal utvides.
Når Lydklipp skal *fades* ned eller om du skal legge på videoeffekter må *Tracket* utvides. Dette gjøres ved å trykke på trekanten plassert rett før *Track* navnet.

Her følger en generell forklaring på Timelinen:

Her følger en forklaring på feltene, men ikke alle navnene lar seg dessverre ikke oversette:

- A. Arbeids markør
- B. Preview indikator område
- C. Arbeids område bar
- D. Edit linje markør
- E. Arbeids område bånd
- F. Timeline window meny
- G. Selection verktøy
- H. Superimpose Track
- I. Gjøre Video Track synlig eller ikke
- J. Video 1 tracks (hoved trackene hvor klippene nå ligger)
- K. Audio track
- L. Track Header knapp (for å se formen på lydklippet)
- M. Låse lydklipp knapp
- N. Time Zoom
- O. Track Options Dialog knapp
- P. Toggle Snap to Edges knapp
- Q. Toggle Edge Viewing knapp
- R. Toggle Shift Tracks Options knapp
- S. Toggle Sync Mode knapp

Nå skal du flytte redigeringsmarkøren til begynnelsen av filmen, for så å trykke på *Enter* på tastaturet. Filmen renderes (overganger, effekter beregnes og lagres). Når renderingen er over går *Monitor* vinduet i *Play modus* og filmen vises i *Monitor* vinduet.

Filmen er nå ferdig!

Du er nå klar for å overføre filmen tilbake til kameraet. Dette er som sagt før en enkel redigering, sener skal vi gå i gjennom den avanserte delen.

Overføre filmen tilbake til kameraet

Nå er filmen klar til å overføres tilbake til kameraet, men først må vi forandre på noen innstillinger. Gå opp på menyen og velg *Project>Project Settings>Audio*. Her skal du sette *Enhance Rate Conversion* til *Best*, dette er meget viktig å huske!

Så skal du Gå opp på hovedmenyen og velg *File>Export Timeline> Export To Tape*. Du får da opp et bilde som ser slik ut:

Huk av *Activate recording deck*, ellers lar du vinduet være slik det er. Trykk på *Record*, filmen overføres nå til kameraet. Gratulerer, du lager nå din første digitale videofilm!!!

Videoredigering med Adobe Premiere 6 kan gjøres enkelt, slik vi nå har gjort. Eller man kan lage avanserte filmer som krever mange hundretalls timer med trening. Skal man mestre dette programmet, må man prøve seg fram. Det er også lurt å bruke *Help* -funksjonen i Premiere (som er meget bra!). Dette er den eneste måten å lære hvordan programmet virker.

Jeg kommer etter hvert med flere Premiere guider og vil da gå nærmere inn på hvordan man gjør filmen mer profesjonell.

Ved eventuelle spørsmål kan dere legge inn en post i forumet eller sende meg en e-post. Svar på spørsmål legges ut på forumet! Grunnen er at andre kanskje lurar på det samme og på denne måten kommer svarene alle til gode..

Med Hilsen

Klaus Andreassen

Modellhobby.org